

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 1 از 5	صورتجلسه کمیسیون معدن صنایع معدنی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ ساعت شروع: ۱۲ ساعت خاتمه: ۱۴ شماره جلسه: ۶	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	---

دستور کار جلسه:

- ✓ چالش بخشنامه‌های خلق الساعه و راهکارهای مواجهه (توضیح سامانه ۲۴۳۰ و استناد به قانون بهبود محیط کسب و کار)
- ✓ چالش‌های اجرای ماده ۲۴ و تعارضات آن با سایر قوانین (از جمله قوانین منابع طبیعی)

❖ اهم موارد مطرح شده:

غلامرضا نازپرور، رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی:

در حال پیگیری موضوع مواد ناریه و پیشنهاد تولید آن توسط بخش خصوصی به دولت هستیم، چرا که توانمندی و جسارت لازم در این بخش وجود دارد. میزان ناکافی تولید دینامیت در کشور، که ناشی از مشکلات واحد تولیدی آن در گذشته بود، بسیاری از معادن انفجاری را دچار مشکل کرده است.

در برنامه هفتم توسعه، حذف معافیت‌های مالیاتی واحدهای معدنی به اشتباه صورت گرفته و این واحدها جزو تولیدی‌ها محسوب نشده‌اند؛ این موضوع نیز در حال پیگیری است.

با توجه به استقبال از نمایشگاه‌های تهران، لازم است ورود جدی‌تری به حوزه معدنی افغانستان داشته باشیم. اکنون هر استان به‌صورت جزیره‌ای با افغانستان ارتباط می‌گیرد و نیاز به پیگیری جامع وجود دارد.

سال گذشته از ۱۵ درصد حقوق دولتی معادن، تنها ۵ درصد به استان برگشت. اگر همین میزان به منابع طبیعی داده شود، دیگر با معارضی روبه‌رو نخواهیم بود.

آریوبرزن مافی، نایب‌رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد

در جلسه با کمیسیون صنایع و معادن مجلس و کمیسیون اصل ۴۴، ده مسئله معدنی به‌صورت کتبی ارائه و سه مورد نیز به‌صورت شفاهی مطرح شد.

نخست، معارضین دولتی‌اند که برخی سازمان‌ها خارج از حیطه وظایف خود اظهار نظر کرده و مانع ایجاد می‌کنند؛ این روند زمان‌بر و بازدارنده است.

دوم، تغییر کاربری‌هاست؛ مناطقی که معادن در آن‌ها قرار دارند پس از مدتی به عنوان منطقه شهری تعریف می‌شوند و این امر حواشی زیادی ایجاد می‌کند.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 2 از 5	صورتجلسه کمیسیون معدن صنایع معدنی ☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ ساعت شروع: ۱۲ ساعت خاتمه: ۱۴ شماره جلسه: ۶	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	---

موانع واحدهای فرآوری نیز از چالش‌های دیگر است. بر اساس ماده ۹۰ آیین‌نامه اجرایی قانون معادن، بهره‌برداری نیازی به مجوز احداث از محیط زیست ندارد، اما در عمل بدون آن امکان فعالیت نیست. طی مراحل اداری و تهیه زمین حداقل یک تا یک‌ونیم سال زمان می‌برد و اجرای کامل ماده ۹۰ ممکن است تا سه سال طول بکشد.

در شورای معادن استان، نمایندگان بخش خصوصی بدون حق رأی دعوت می‌شوند؛ اعطای حق رأی یکی از مطالبات اصلی کمیسیون است.

عماد رجحانی، دبیر کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد

پیش‌بینی‌پذیری فضای کسب‌وکار از الزامات توسعه بخش معدن است. سامانه ۲۴۳۰ و قانون بهبود محیط کسب‌وکار ابزارهایی برای پیگیری حقوق فعالان اقتصادی در برابر بخشنامه‌های خلق‌الساعه و اجرای مواد ۲۴ و ۳۰ قانون یادشده‌اند. هر فعال اقتصادی در صورت احساس تضییع منفعت می‌تواند از این ظرفیت استفاده کند.

در خصوص تعارضات قانونی، ماده ۲۴ قانون معادن استعلام را فقط در مرحله اکتشاف الزامی دانسته، اما تبصره ۴ ماده ۳ قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع مصوب ۱۳۴۶ استعلام را در هر دو مرحله اکتشاف و بهره‌برداری لازم می‌داند. وزارت صمت یک‌مرحله‌ای عمل می‌کند ولی منابع طبیعی دوبرحله‌ای؛ در حالی که این تبصره در تاریخ ۱۳۹۹/۱۰/۲۴ منسوخ شده است.

پیشنهاد می‌شود با دادگستری جلسه‌ای برگزار شود تا قوانین منسوخ‌شده فعال و قوانین مغل سامان‌دهی شوند. شورای گفت‌وگو نیز می‌تواند به‌عنوان واسطه دولت و بخش خصوصی در رفع تعارضات قانونی عمل کند. همچنین، تخصیص آب به پروژه‌های معدنی جدید و وضعیت بحرانی ذخایر زیرزمینی استان نیازمند بررسی مشترک با کمیسیون آب و محیط زیست است.

محمدرضا هاشمی، دبیر کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی از کسب‌وکارها

نتایج نظرسنجی‌های اتاق بازرگانی نشان می‌دهد پیش‌بینی‌ناپذیری و تغییرات مداوم در قوانین، یکی از موانع اصلی توانمندسازی بخش خصوصی است. ایمن‌سازی فضای مقرراتی، اقدامی بنیادین برای بهبود محیط کسب‌وکار محسوب می‌شود. بر اساس آمار وزارت اقتصاد، بیش از ۶۰۰ نهاد مقررگذار در کشور فعال است و در سال ۱۴۰۲ به‌طور میانگین روزانه ۱.۵ مقرر در حوزه تجارت بین‌المللی وضع شده است. این حجم از مقررات وزارت اقتصاد را به راه‌اندازی پروژه پیش‌بینی‌پذیری اقتصاد» واداشت.

طبق آیین‌نامه اجرایی ماده ۲۴ قانون بهبود مستمر محیط کسب‌وکار، دستگاه‌ها موظف‌اند پیش‌نویس مقررات را پیش از تصویب منتشر کرده و فرصت اظهار نظر به تشکل‌ها بدهند. دولت نیز مکلف است هرگونه تغییر سیاست اقتصادی را پیش از اجرا به اطلاع عموم برساند.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 3 از 5	صورتجلسه کمیسیون معدن صنایع معدنی		 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	☐ عادی ☐ فوق العاده ☐ مشترک	رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور دبیر جلسه: عماد رجحانی محل جلسه: ساختمان شماره ۱ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ ساعت شروع: ۱۲ ساعت خاتمه: ۱۴ شماره جلسه: ۶	

کمیسیون‌های اقتصادی می‌توانند از طریق سامانه ۲۴۳۰ موارد عدم رعایت مهلت قانونی یا عدم انتشار پیش‌نویس را گزارش دهند. این سامانه در چهار گام پیگیری می‌کند: تماس با دستگاه، مکاتبه رسمی، ارجاع به معاونت حقوقی ریاست‌جمهوری و در نهایت طرح در نهادهای نظارتی.

کمیسیون حمایت حقوقی و قضایی آماده است اجرای قوانین مغفول‌مانده را پیگیری کند.

محمد کیوانلو، رئیس گروه هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی

در حوزه سوخت، تفویض اختیارات و بازگشت حقوق دولتی پیگیری‌های متعددی انجام شده اما تاکنون نتیجه‌ای حاصل نشده است. مشکل اصلی، بی‌ثباتی در مرکز و بلا تکلیفی بخش‌هاست. تفویض اختیار در دو دوره مطرح شد اما در مجلس به نتیجه نرسید. در شورای معادن استان نیز تنها کارگروه احیای معادن غیرفعال تاکنون گزارشی ارائه داده است.

محمدرضا موسوی، عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی

قانون وجود دارد اما مجری آن نیست. اخیراً اعلام شد رمزهای کاربری صنایع در سامانه وزارت نفت باطل شده و معادن نیز در شرف این اتفاق هستند. از چند روز دیگر صنایع بدون سوخت می‌مانند و کسی پاسخگو نیست. قوانین مالیات مستقیم و ارزش افزوده وجود دارند اما اجرا نمی‌شوند. درخواست ما این است که سوخت حتی با نرخ آزاد عرضه شود، اما در زمان صادرات، الزام بازگشت ارز حذف گردد.

علی اوحدی، عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی

عدم پاسخگویی، ساده‌ترین راه در کشور شده است. هنگام تغییر زیرساخت‌ها اعلام می‌کنند سامانه دچار مشکل است، بدون اطلاع‌رسانی یا ارتقا. بسیاری از روستاها به واسطه معدن آباد شده‌اند و اشتغال‌زایی داشته‌اند، بنابراین نباید جلوی تولید را گرفت.

سید تورج معراجی، عضو کمیسیون معدن و صنایع معدنی

در زمینه اکتشاف عناصر نادر خاکی، ایران از دنیا عقب مانده است؛ در حالی که خراسان رضوی پتانسیل بالایی دارد. باید با تشکیل کنسرسیوم و ایجاد منافع مشترک میان فعالان، از این حوزه حمایت شود. این کار پرهزینه اما پرسود است و در تعاملات سیاسی نیز نقش‌آفرین خواهد بود.

هادی هژبر کلالی، نماینده اداره کل صنعت، معدن و تجارت استان

شرکت نفت در ۲۸ مهر اعلام کرد ۶۵۰ واحد صنعتی باید از سامانه سوخت خارج و مجدداً ثبت‌نام کنند؛ تصمیمی ناگهانی که بدون اطلاع‌رسانی قبلی، مشکلات فراوانی برای صنایع ایجاد کرده است.

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 4 از 5	صورتجلسه کمیسیون معدن صنایع معدنی ☐ مشارک ☐ فوق العاده ☒ عادی رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور شماره جلسه: ۶ دبیر جلسه: عماد رجحانی تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰ محل جلسه: ساختمان شماره ۱ ساعت شروع: ۱۲ ساعت خاتمه: ۱۴	 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
-----------------------------------	---	--

در درگاه ملی مجوزها نیز اختلال وجود دارد؛ این درگاه که زیرمجموعه وزارت اقتصاد است، در مواردی در صدور پروانه‌های صنعتی مشکل ایجاد کرده است.

❖ مصوبات جلسه:

ردیف	شرح مصوبه	اقدامات مرتبط	مهلت اقدام
۱	چالش بخشنامه‌های خلق الساعه و راهکارهای مواجهه (توضیح سامانه ۲۴۳۰ و استناد به قانون بهبود محیط کسب و کار)	با توجه به امکان ثبت شکایت نسبت به مقررات خلق الساعه در حوزه کسب و کار نیازی به مداخله از طرف کمیسیون نبوده و اعضای میتوانند راسا از طریق این سامانه شکایات و اعتراضات را ثبت کنند. اما چنانچه مواردی به کمیسیون اعلام شود موضوع، برای پیگیری به مرکز ملی بهبود محیط کسب و کار منعکس خواهد شد.	مستمر
۲	چالش‌های اجرای ماده ۲۴ و تعارضات آن با سایر قوانین (از جمله قوانین منابع طبیعی)	با توجه به مسئله تداخلات قانونی و تعارض منافع بین فعالیت معادن و منابع طبیعی یک گزارش کارشناسی از طرف کمیسیون به کمیته حمایت از کسب کار خراسان رضوی ارائه شود.	۱ ماه
۳	خارج از دستور	با توجه به مسائل طرح شده در حوزه آب و محیط زیست بویژه بحث نیاز به تخصیص جدید منابع آبی به پروژه‌های معدنی مقرر شد مباحث در جلسه‌ای به صورت مشترک با کمیسیون آب و محیط زیست مطرح و بررسی شود.	۱ ماه

کد مدرک: CO-F04-02 صفحه 5 از 5	صورتجلسه کمیسیون معدن صنایع معدنی			 اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی
	☒ عادی	☐ فوق العاده	☐ مشترک	
	رئیس جلسه: غلامرضا نازپرور	دبیر جلسه: عماد رجحانی	محل جلسه: ساختمان شماره ۱	
	شماره جلسه: ۶	تاریخ برگزاری: ۱۴۰۴/۰۷/۳۰	ساعت شروع: ۱۲	ساعت خاتمه: ۱۴

❖ لیست حاضرین:

ردیف	نام و نام خانوادگی	سمت	سازمان مربوطه
۱	غلامرضا نازپرور	رئیس	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۲	آریوبرزن مافی	نائب رئیس	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۳	عماد رجحانی	دبیر	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۴	غلامرضا نازپرور	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۵	آریوبرزن مافی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۶	مهدی آدمی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۷	علی اوحدی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۸	محمد ساقی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۹	محمد حسن صفاریان	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۰	فاطمه علمداری	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۱	شهرام قوچان نژاد	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۲	سید تورج معراجی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۳	حسن ملائکه	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۴	سید محمدرضا موسوی	عضو	کمیسیون معدن و صنایع معدن
۱۵	محمد کیوانلو	رئیس گروه	دفتر هماهنگی امور اقتصادی استانداری خراسان رضوی
۱۶	هادی هژبر کلالی	کارشناس معدن	اداره کل صنعت، معدن و تجارت
۱۷	سیدعبدالله فیضی	کارشناس معدن	اداره کل صنعت، معدن و تجارت
۱۸	سید مجتبی سیدی	عضو هیئت مدیره	نظام مهندسی معدن خراسان رضوی
۱۹	حسین داوطلب علی آباد	مدیرعامل	شرکت کیهان کانی کاوان کویر
۲۰	سحر سرگلزایی	رئیس هیئت مدیره	مشاورین عمران محیط